

P r i v a c y
P o l i c y
O n l i n e
S e r v i c e s

A PPOS összefoglalója az új adatvédelmi törvényről

A tartalomból:

Új adatvédelmi törvény – 10.000.000 Ft-os adatvédelmi bírság.....	3
Kinek kell alkalmaznia az adatvédelmi törvényt?.....	3
De mi is az az adatkezelés, ki az adatkezelő, és mi a személyes adat?.....	3
Az adatkezelés alapvető feltételei	4
Célhoz kötöttség elve	4
Az adatkezelés jogalapja	5
Egyértelmű, részletes tájékoztatás.....	7
Adatvédelmi nyilvántartás.....	7
Adatfeldolgozás.....	8
Automatizált adatfeldolgozás	9
Adatbiztonság követelménye	9
Belső adatvédelmi felelős.....	10
Az érintettek jogai és érvényesítésük	11
Jog a tájékoztatáshoz	11
Helyesbítés és törlés joga	11
Tiltakozás személyes adat kezelése ellen.....	12
Bírósági jogérvényesítés – bizonyítási teher	12
Kártérítés	12
Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság	13
A Hatóság vizsgálata	13
A Hatóság ombudsmani típusú eszközei.....	13
Adatvédelmi hatósági eljárás	14
Szankciók az adatvédelmi hatósági eljárásban.....	14

Új adatvédelmi törvény – 10.000.000 Ft-os adatvédelmi bírság

2011. július 11-én az Országgyűlés elfogadta a 2011. évi CXII. törvényt az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról. A személyes adatok védelmét és a közérdekű adatok nyilvánosságát 2011. december 31-ig az 1992. évi LXIII. törvény szabályozta. Az 1992-ben korszerű, európai szinten is színvonalas törvény az új technológiák elterjedésével elavulttá vált.

A közel két évtized tapasztalatait, valamint az európai adatvédelmi tendenciákat is figyelembe véve az Országgyűlés új információs törvényt alkotott.

Az információs önrendelkezési jog az egyén „azon joga, hogy alapvetően maga döntsön személyes adatainak kiszolgáltatásáról és felhasználásáról.” 15/1991. (IV.13.) AB határozat.

Jelen írás kizárólag a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályozás bemutatására szorítkozik, az információszabadságról szóló részek ismertetése nélkül.

Kinek kell alkalmaznia az adatvédelmi törvényt? [Avtv. 2. §]

Gyakran teszik fel a cégvezetők ezt a kérdést. A válasz egyszerű: mindenkinek, aki Magyarország területén személyes adatokat kezel, függetlenül az alkalmazott technológiától, vagy épp az adatbázis nagyságától.

Nem kell alkalmazni azonban a törvény rendelkezéseit, ha magánszemélyek kizárólag saját személyes céljaikra kezelnek adatokat. Pl. egy családi fotóalbumot nem kell bejelenteni az adatvédelmi nyilvántartásba.

De mi is az az adatkezelés, ki az adatkezelő, és mi a személyes adat? [Avtv. 3-4. §§]

A személyes adat bármely olyan adat, ismeret, vagy akár adatok összessége, amely egy konkrét, élő természetes személlyel közvetlenül vagy akár közvetve kapcsolatba hozható, beazonosítható, valamint az adatból levonható, az érintett személyre vonatkozó következtetés.

Személyes adat például munkavállalónk vagy ügyfelünk neve, címe, születési adatai, igazolványainak száma, végzettségére és képességeire vonatkozó információk, TAJ száma és adóazonosító jele, privát telefonszáma és e-mail címe, arcképmása, hangja, vagy épp kézjegye. Vannak olyan adatok, amelyeket érdemes személyes adatként kezelni, mert az adat sokszor beazonosíthatóvá tesz egy konkrét személyt, így személyes adattá válik. Ilyen például az IP cím, amely alapvetően egy számítógépet azonosít, de egy honlap látogatása alkalmával, az IP cím mellett rögzített dátummal, időponttal, a meglátogatott oldal címével és más adatokkal együtt már a felhasználót is – ha közvetetten is – beazonosíthatóvá teszi, így személyes adatnak minősül.

Privacy Policy Online Services

2120 Dunakeszi, Szabadka u. 26.

Telefon: 06.20.444.3999

Honlap: <http://www.ppos.hu>

A személyes adat az adatkezelés során mindaddig megőrzi e minőségét, amíg kapcsolata az érintettel helyreállítható.

*Különleges adat*nak nevezzük a személyes adatok egy részét, amelyet a jogalkotó különleges védelemben részesít. Ezek a faji eredetre, a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozásra, a politikai véleményre vagy pártállásra, a vallásos vagy más világnézeti meggyőződésre, az érdekképviseleti szervezeti tagságra, a szexuális életre, az egészségi állapotra, a kóros szenvedélyre vonatkozó személyes adatok, valamint a bűnügyi személyes adat. Különleges adatot tartalmaz például egy erkölcsi bizonyítvány, de különleges adat a dohányzásra vonatkozó adat is. Az ilyen adatok kezelésére a törvény szigorúbb rendelkezéseket ír elő, és a jogkövetkezmények terén is különbség mutatkozik.

Adatkezelés az alkalmazott eljárástól függetlenül a személyes adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így az adat felvételétől, annak felhasználásán át egészen az adatok törléséig adatkezelésről beszélünk. Önmagában egy adat memorizálása még nem lesz adatkezelés, de annak leírása, fénykép készítése, egy online űrlapon történő adatfelvétel, vagy épp egy ujjlenyomat rögzítése adatkezelésnek minősül.

Az a természetes személy, vagy szervezet, aki vagy amely az adatkezelés célját meghatározza, az adatkezelésre vonatkozó döntéseket meghozza, adatkezelőnek minősül. Az új adatvédelmi törvény elismeri, hogy egy adatbázist több adatkezelő közösen is kezelhet.

Az adatkezelés alapvető feltételei

A személyes adatok kezelésékor a következő szabályok betartására különös figyelmet kell szentelni. Ha ezen alapelveknek nem felel meg az adatkezelésünk, az nem lesz jogszerű, és felkészülhetünk a szankciókra.

1. célhoz kötöttség elve
2. az adatkezelés jogalapja
3. egyértelmű, részletes tájékoztatás
4. adatvédelmi nyilvántartás

Természetesen az információs önrendelkezési jogról szóló törvény minden rendelkezését kötelező betartani, de nagy kockázatot vállal, aki még e négy követelménynek sem tesz eleget.

Célhoz kötöttség elve [Avtv. 4. §]

Az új törvény a személyes adatok védelmét szabályozó II. fejezetében elsőként a célhoz kötöttség elvének való megfelelést írja elő. A legfontosabb adatkezelési alapelv gyakorlati alkalmazása nehéz, sokszor még a jogászok számára is.

Privacy Policy Online Services

2120 Dunakeszi, Szabadka u. 26.

Telefon: 06.20.444.3999

Honlap: <http://www.ppos.hu>

Személyes adat kizárólag előre meghatározott célból kezelhető, valamely jog gyakorlása vagy kötelezettség teljesítése érdekében. Például egy webáruház a megrendelések kezelése, teljesítése, a számlázás, a postázás céljából kezelheti az adatokat.

Az adatkezelő csupán az adatkezelés célja megvalósulásához elengedhetetlenül szükséges, legszűkebb, még indokolható mértékben meghatározásra kerülő adatfajtaikat kezelhet. Jól érzékeltethető a következő példán keresztül, hogy mit vár el tőlünk a törvény: Egy rendezvényen résztvevők közötti sorsolás alapvetően kétféleképp is megvalósítható: a játékosok nevét és címét tartalmazó részvételi lapokat sorsolják ki, és a nyertes nevét bemondják, vagy pedig sorszámozott tombola szelvényeket osztanak ki a részt vevők között, és a kihúzott sorszámmal megegyező tombola birtokosa nyer. Mivel a másodikként leírt eljárás is tökéletesen alkalmas az adott cél elérésére, az elsőként vázolt eset nem lesz jogszerű, ott feleslegesen kezelik sok száz ember adatait.

Az adatkezelésnek alkalmasnak is kell lennie a cél elérésére. Például, ha a 2011 nyarán elfogadott szabályok értelmében egy társasházban a vagyonzvédelmi kamerarendszer telepítése ellenére sem csökken, sőt tovább nő a társasházban elkövetett bűncselekmények száma, akkor – mivel az adatkezelés alkalmatlan volt a meghatározott adatkezelési cél elérésére – le kell szerelni a kamerákat, és az adatkezelés tovább nem folytatható.

Személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben kezelhető. Ha például ügyfeleinkkel postai úton nem kívánunk kommunikálni, akkor nem kezelhetjük a postacímüket. Ha felhasználóinknak születésnap i üdvözl etet kívánunk küldeni, akkor indokolatlan a teljes születési dátum kezelése, elegendő a hónap és nap ismerete az üdvözl et elküldése céljából. Természetesen ha korcsoport szerint más és más köszöntést küldenénk, akkor indokolt lenne a születés évének kezelése is.

Nehezebb meghatározni az adatkezelés időtartamát. Általánosságban elmondható, hogy a korlátlan ideig történő adatkezelés tiltott. Van, hogy jogszabály írja elő, meddig kell és lehet adatokat kezelni, mint pl. a számviteli bizonylatok esetében törvény határozza meg a 8 éves határidőt. De ha nincs ilyen jogszabály, az adatkezelőnek kell azt meghatároznia. Mindig – szintén már az adatkezelés megkezdése előtt – meg kell határozni egy olyan határidőt, amelynek eltelte után az adatokat törölni fogjuk. Például egy állásportál esetében, ha az álláskereső felhasználó már fél éve nem lépett be, akkor valószínű, hogy már talált állást, de ha nem, ilyen aktivitással nem is fog. Így sem a felhasználónak, sem pedig az állásportálnak nem érdeke, hogy a portál a felhasználó adatait tovább kezelje. Előzetes értesítés után az adatok törölhetők, sőt azokat törölni kell.

Az adatkezelés jogalapja [Avtv. 5-6. §§]

Az új adatvédelmi törvényben megmarad a főszabály szerinti két jogalap: az érintett hozzájárulása illetve a jogszabályi felhatalmazás. A meglévő két jogalap mellett a törvény – uniós harmonizációs kötelezettségnek eleget téve – garanciális szabályok mellett lehetőséget

biztosít arra, hogy az adatkezelő törvényi felhatalmazás és érintetti hozzájárulás hiányában is kezeljen személyes adatokat.

Személyes adat tehát elsődlegesen akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett – önkéntesen, megfelelő tájékoztatást követően, határozottan, félreérthetetlenül – hozzájárul. A hozzájárulás megadható szóban, írásban vagy ráutaló magatartással, de a hallgatás itt nem beleegyezés. Különleges adat kezelése esetén kizárólag írásban lehet az adatkezeléshez hozzájárulni. Hogy mikor megfelelő a tájékoztatás, azt a következő fejezetben tárgyaljuk, de azt fontos leszögezni, hogy ha nem részletes tájékoztatáson alapul a hozzájárulás, akkor az adatkezelés jogellenes lesz.

Törvény illetve önkormányzati rendelet közérdekből elrendelheti az adatok kezelését (kötelező adatkezelés). Ilyenkor akár az érintett kívánsága ellenére is kezelhetők a személyes adatai. Az adatkezelés feltételeit a jogszabály határozza meg.

A kiskorú hozzájárulása

A törvény kimondja, hogy a 16. életévét betöltött kiskorú elég érett ahhoz, hogy személyes adatai felett maga is rendelkezhessen, szülői beleegyezés vagy utólagos jóváhagyás nélkül.

Új jogalapok

Az új adatvédelmi törvény jelentősen megkönnyíti az adatkezelők dolgát két rendelkezésével:

1.,

Személyes adat kezelhető akkor is, ha az érintett hozzájárulásának beszerzése lehetetlen vagy aránytalan költséggel járna, és a személyes adat kezelése

- a) az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése céljából szükséges, vagy
- b) az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából szükséges, és ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll.

2.,

Ha a személyes adat felvételére az érintett hozzájárulásával került sor, az adatkezelő a felvett adatokat törvény eltérő rendelkezésének hiányában

- a) a rá vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése céljából, vagy
- b) az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából, ha ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll

további külön hozzájárulás nélkül, valamint az érintett hozzájárulásának visszavonását követően is kezelheti.

Mint látjuk, az adatkezelő, ha valamilyen jogi kötelezettsége teljesítéséhez szükséges, az érintett hozzájárulása nélkül, sőt az eredeti hozzájárulásának visszavonását követően is

Privacy Policy Online Services

2120 Dunakeszi, Szabadka u. 26.

Telefon: 06.20.444.3999

Honlap: <http://www.ppos.hu>

kezelheti az adatokat anélkül, hogy erre törvény külön felhatalmazná, vagy az érintett ehhez hozzájárult volna.

Szintén megteremti a jogalapot, ha az adatkezelő vagy egy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése érdekében az adatkezelés szükségessé válik.

Csak akkor történhet ilyen indokokkal adatkezelés, ha az új adatkezelés az érintett által korábban, a hozzájárulásával felvett adatokra vonatkozik, vagy pedig a hozzájárulás beszerzése lehetetlen, továbbá ha a hozzájárulás beszerzése aránytalan költséggel járna.

Ha az érintett hozzájárulása alapján kezelt adatok esetében történik meg a további adatfelhasználás, úgy az adatkezelés megkezdése előtt erről az érintettet tájékoztatni kell.

Egyértelmű, részletes tájékoztatás [Avtv. 20. §]

A hozzájárulás csak akkor lesz érvényes, ha az megfelelő, részletes tájékoztatáson alapul. Az adatkezelés megkezdése előtt közölni kell az érintettel, hogy az adatkezelés önkéntes hozzájárulásán alapul-e, vagy jogszabály által elrendelt kötelező adatkezelésről beszélünk.

A törvény előírja, hogy az adatkezelés megkezdése előtt kell megadni a tájékoztatást, és annak az adatkezelés minden részletére ki kell terjednie. Nem maradhat el a tájékoztatásból az adatkezelő és az adatfeldolgozó beazonosítható megjelölése, az adatkezelés céljai, a jogalapja (önkéntes vagy a jogszabályhelyek megjelölése), az adatkezelés időtartama, az esetleges adattovábbítás címzettjei. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett jogaira (tájékoztatás, helyesbítés, törlés, tiltakozás) és jogorvoslati lehetőségeire is (az adatvédelmi hatóság és a bíróság eljárásai). Ha az érintett hozzájárulása alapján kezelt adatok esetében történik meg a további adatfelhasználás, úgy az adatkezelés megkezdése előtt az érintettet erről is tájékoztatni kell.

Adatvédelmi nyilvántartás [Avtv. 65-68. §§]

Megváltozott formában az új adatvédelmi törvény is megtartja az adatvédelmi nyilvántartás intézményét. A nyilvántartás azt a célt szolgálja, hogy a polgárok megismerhessék, milyen adatkezelő milyen adatkezeléseket végez, de a nyilvántartásba vétel nem tanúsítja az adatkezelés jogszerűségét. A nyilvántartás a Hatóság honlapján elérhető. A törvény kilenc pontban sorolja fel azokat az adatkezeléseket, amelyek a nyilvántartással nem érintettek.

Az adatvédelmi nyilvántartásba vételt az adatkezelő kérelmezi a Hatóságnál. Kellő időben kell a kérelmet előterjeszteni, ugyanis addig nem kezdhető meg az adatkezelés, amíg azt a Hatóság nyilvántartásba nem vette. Minden, eltérő célú adatkezelést önállóan be kell jelenteni, még akkor is, ha a kezelt adatok köre azonos.

Az adatvédelmi nyilvántartásba vétel díjköteles.

Ha a bejelentés tartalmazza a megkívánt adatokat, a Hatóság az adatkezelést – annak érdemi vizsgálata nélkül – 8 illetve egyes adatkezelőknél 40 napon belül nyilvántartásba veszi. Ha a Hatóság elmulasztja a határidőt, az adatkezelés megkezdhető.

Adatfeldolgozás [Avtv. 3. §, 10. §]

Ahogy korábban írtuk, az adatkezelés jogszerűségéhez alapvetően az érintett hozzájárulására vagy törvény felhatalmazására van szükség. Nagy számban előfordulnak azonban olyan, adatkezeléshez kapcsolódó technikai (tipikusan kiszervezett) műveletek, amelyek elvégzéséhez az adatok átadása szükséges, de a hozzájárulás beszerzése lehetetlen. Például ha egy szolgáltató havonta egyszer, százazres nagyságrendben kíván számlát nyomtatni ügyfelei részére, nem gazdaságos számára egy nagy teljesítményű nyomdagépet, borítékoló gépet, illetve ezeket kezelő személyzetet 3%-os kihasználtsággal fenntartania, hanem megbíz egy nyomdát, akinek átadja a számlákon feltüntetendő adattartalmat, és a nyomda elvégzi feladatát. Na de ki adna hozzájárulást ahhoz, hogy egy nyomdától csekkeket kapjon?

Az adatfeldolgozó részére történő adatátadáshoz nem kell az érintett személy hozzájárulását beszerezni, elegendő az adatfeldolgozó megjelölése az adatkezelési tájékoztatóban. Mivel az adatok átadása nem az érintett rendelkezésén alapul, ezért a jogalkotó a következő garanciális kötelezettségek előírásával biztosítja a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülését:

Az adatfeldolgozással érintett személyes adatokkal kapcsolatos döntési kompetencia az adatkezelőnél van, ő határozza meg az adatfeldolgozó jogait és kötelezettségeit, ő ad utasítást az adatfeldolgozási műveletekre, ezáltal az utasítások – így az adatkezelés – jogszerűségéért az adatkezelő felel. Az adatfeldolgozó a tudomására jutott adatokat kizárólag az adatfeldolgozó rendelkezései szerint dolgozhatja fel.

Az adatfeldolgozó felelőssége az adatok biztonságára terjed ki, illetve mindazon adatfeldolgozó műveletekre, amelyekkel túllépte az adatkezelő által kijelölt mozgásteret.

Szintén garanciális elem, hogy az adatfeldolgozó tevékenységének ellátása során további adatfeldolgozót nem vehet igénybe. Nem működik tehát az az üzleti modell, hogy az adatkezelő megbíz egy fővállalkozót valamely adatfeldolgozásra, és az adatfeldolgozó az adatokat továbbadja a technikai műveleteket ténylegesen elvégző vállalkozás részére. Nincs akadálya annak, hogy az adatfeldolgozó alvállalkozót vegyen igénybe, de az alvállalkozó személyes adatokat nem ismerhet meg. Annak sincs azonban akadálya, hogy az adatkezelő – akár az adatfeldolgozó által megjelölt – másik adatfeldolgozót is megbízzon az adatok feldolgozásával, de az utasítást ekkor is az adatkezelő adja az adatfeldolgozók részére.

Az adatfeldolgozó saját céljára nem használhatja fel az adatfeldolgozásra kapott adatokat, nem is kapcsolhatja össze egyéb adatbázisaival, pl. az adatok ellenőrzése céljából. Az adatfeldolgozással nem bízható meg olyan szervezet, amely a feldolgozandó személyes adatokat felhasználó üzleti tevékenységben érdekelt.

Az adatfeldolgozóval írásos szerződést kell kötni, amely részletesen tartalmazza az adatfeldolgozó által elvégzendő feladatokat, és az átadott adatok körét. Ezen felül az adatfeldolgozói szerződésben célszerű rendelkezni az adatfeldolgozó és az adatkezelő jogairól és kötelezettségeiről, az ezekhez kapcsolódó felelősségükről, valamint arról, hogy mi történjen az adatokkal a szerződés teljesítése, illetve bármely okból történő megszűnése esetén.

Automatizált adatfeldolgozás [Avtv. 11. §]

Az 1992. évi LXIII. törvényből ismert automatizált egyedi döntésre vonatkozó szabályozást az „automatizált adatfeldolgozással hozott döntés” szabályai váltják fel. Ilyen döntés meghozatalához az új adatvédelmi törvény alapján már nem szükséges az érintett hozzájárulása, de a többi jog biztosítása szinte változatlan formában kötelező.

Az e pontban ismertetett szabályok akkor alkalmazandók, ha az érintett személyes jellemzőinek értékelése kizárólag automatizált adatfeldolgozó eszközzel, pl. egy számítógépes szoftverrel történik, és az ezen az értékelésen alapuló döntést is kizárólag automatizáltan, emberi beavatkozás nélkül hozza meg a rendszer. Hitelkérelmeknél, biztosítási kockázatértékelésnél találkozhatunk ilyen eszközökkel.

A kizárólag automatizált adatfeldolgozással hozott döntés meghozatalára csak akkor kerülhet sor, ha a döntést valamely szerződés megkötése vagy teljesítése során hozták (feltéve, hogy azt az érintett kezdeményezte), vagy törvény ad erre lehetőséget.

Az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt – a korábban ismertetett tájékoztatási kötelezettség alapján – tájékoztatni kell arról, hogy kizárólag automatizált adatfeldolgozás útján történik a döntéshozatal. Ha az adatalany kéri, tájékoztatni kell az adatfeldolgozás során alkalmazott módszerről és annak lényegéről. Ezen felül az érintettnek biztosítani kell, hogy kifejtthesse álláspontját az automatizált adatfeldolgozásról, illetve annak eredményéről.

Az automatizált adatfeldolgozás esetén az adatbiztonság érvényesülése érdekében többlet kötelezettséget ró a törvény az adatkezelőre.

Adatbiztonság követelménye [Avtv. 7. §]

Egy technológia-semleges jogszabályban nincs mód arra, hogy az adatok védelmét szolgáló technikai és szervezési intézkedéseket részletesen meghatározza. A törvény lehetőséget biztosít az adatkezelő részére, hogy maga válassza meg az adatok biztonságát garantáló eszközöket és módszereket, ugyanakkor komoly anyagi és akár büntetőjogi szankciókkal is járhat az adatbiztonság követelményeinek be nem tartása.

Az adatkezelő köteles az adatkezelési műveleteket úgy megtervezni és végrehajtani, hogy az adatokhoz való jogosulatlan hozzáférés, megváltoztatás, továbbítás, nyilvánosságra hozatal,

törlés vagy megsemmisítés, valamint a véletlen megsemmisülés és sérülés, a hozzáférhetetlenné válás vagy más események megelőzhetőek legyenek.

Megfelelő technikai védelemmel kell biztosítani, hogy eltérő célú elektronikus nyilvántartások ne legyenek közvetlenül összekapcsolhatók és az érintetthez rendelhetőek.

Belső adatvédelmi felelős [Avtv. 24-25. §§]

Az új adatvédelmi törvény megtartja a belső adatvédelmi felelős intézményét, de nagyobb elismerést ad részükre, erősíti szerepüket. A törvény meghatározza azt az adatkezelői illetve adatfeldolgozói kört, ahol belső adatvédelmi felelőst kell kinevezni, de a törvényben nem nevesített nagyobb adatkezelőknél, esetleg adatfeldolgozóknál is kívánatos az adatvédelmi felelős kinevezése a jogszerű adatkezelések érdekében.

Kötelező belső adatvédelmi felelőst kinevezni vagy megbízni:

- az országos hatósági, munkaügyi vagy bűnügyi adatállományt kezelő, illetve feldolgozó adatkezelőnél és adatfeldolgozónál;
- pénzügyi szervezetnél;
- az elektronikus hírközlési és közüzemi szolgáltatónál.

Belső adatvédelmi felelős bárki lehet, aki jogi, közigazgatási, informatikai vagy ezeknek megfelelő felsőfokú végzettséggel rendelkezik.

Azon adatkezelőknek, melyeknél belső adatvédelmi felelőst kell kinevezni, továbbá az állami és önkormányzati adatkezelőknek adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatot kell készíteniük.

Az adatvédelmi szabályzatot nem szabad összekeverni az Avtv. 20. §-a szerinti adatkezelési tájékoztatóval. Míg az adatkezelési tájékoztató (de nevezhetjük adatvédelmi nyilatkozatnak is) az adatkezeléshez adott hozzájárulásnak egy érvényességi kelléke, addig az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat egy, az adatkezelő szervezetén belül érvényesülő belső előírás, amely az érintettek jogainak érvényesülését garantálja, részletes eljárási szabályokkal, és a felelősség meghatározásával.

Maga a törvény – elődjéhez hasonlóan – nem ad iránymutatást arra vonatkozóan, hogy mit kell tartalmaznia a szabályzatnak. E szabályzatban célszerű meghatározni a belső adatbiztonsági szabályokat (vagy hivatkozni az informatikai biztonsági szabályzatra), meghatározni a hozzáférési jogokat, a belső adatvédelmi felelős részletes kötelezettségeit, a jogorvoslati, jogérvényesítési eljárások részletes szabályait, egy új adatkezelés elindításának folyamatát, stb.

Az érintettek jogai és érvényesítésük [Avtv. 14-23. §§]

Az adatvédelem szintén fontos garanciája az érintett jogainak biztosítása. Az új törvény lényegében változatlan formában biztosítja a polgároknak a korábban már megismert jogait. Ezek a tájékoztatás, a helyesbítés, a törlés illetve a zárolás kérelmének a joga, valamint a tiltakozás joga.

E jogokat – a tiltakozás jogát kivéve – a törvény korlátozhatja.

Jog a tájékoztatáshoz [Avtv. 15-16. §§]

Az adatkezelő – az érintett kérelmére – köteles a már kezelésben lévő adatokról megadni a konkrét tájékoztatást. Míg a korábban kifejtett, előzetes tájékoztatás [Avtv. 20. §] az adatkezelés paramétereit mutatja meg az érintett részére még az adatkezelés megkezdése előtt, addig a jelen pontban tárgyalt tájékoztatás a már folyamatban lévő adatkezelésre vonatkozik, a kérelmező konkrétan kezelt adatairól kell információt adni.

Az adatok kezeléséről szóló tájékoztatást – ideértve az adattovábbítási nyilvántartást is – a legrövidebb idő alatt, de legfeljebb 30 napon belül, írásban, közérthető formában köteles megadni az adatkezelő. A korábbi adatvédelmi biztosi gyakorlat szerint e kötelezettség kiterjed a személyes adatokat tartalmazó adathordozókról való másolat készítésére is (pl. hangfelvétel, szerződés másolata).

A tájékoztatás évente egyszer ingyenes, ezen felül költségtérítés állapítható meg.

Helyesbítés és törlés joga [Avtv. 17. §]

A valóságnak meg nem felelő adatot az adatkezelő – ingyenesen – helyesbíti, amennyiben a valós adat rendelkezésére áll.

A törvény előírja, hogy melyek azok az esetek, amikor az adatkezelőnek a személyes adatokat törölnie kell:

- ha észleli, hogy az adatok kezelése jogellenes;
- ha az érintett – a kötelező adatkezelések kivételével – kéri;
- ha az adatról kiderül, hogy hiányos vagy téves, és a helyesbítés nem lehetséges – feltéve, hogy a törvény a törlést nem zárja ki (mint pl. egy számviteli bizonylat esetében);
- ha az adatkezelés célja megszűnt vagy a határideje lejárt – és az adathordozót nem kell levéltári őrizetbe adni;
- amennyiben a bíróság vagy a Hatóság a törlést elrendeli.

Tiltakozás személyes adat kezelése ellen [Avtv. 21. §]

Az érintett tiltakozhat személyes adatainak kezelése ellen, ha az adatkezelés kizárólag az adatkezelő vagy mások érdekében történik – kivéve a törvényben elrendelt adatkezelés esetét –, vagy ha direkt marketing vagy kutatás céljából kezelik az adatokat.

Az adatkezelő 15 napon belül dönt a tiltakozási kérelemről, melynek eredményéről írásban tájékoztatja az érintettet. A korábbi törvénnyel ellentétben azonban nem kell azonnal felfüggeszteni az adatkezelést a döntés meghozataláig.

Bírósági jogérvényesítés – bizonyítási teher [Avtv. 22. §]

Az érintett a jogainak megsértése esetén illetve az adatátvevő bírósághoz fordulhat. Az adatvédelmi ügyek ugyan soron kívüliséget élveznek, a gyakorlatban azonban évekig elhúzódhatnak az adatvédelmi perek is. A személyes adatok védelmével és a közérdekű adatok nyilvánosságával összefüggő per illetékmentes.

Az új törvény megtartotta a fordított bizonyítási terhet, ami azt jelenti, hogy nem az érintett személynek kell bizonyítania, hogy az adatkezelő jogellenesen kezeli az adatait – ahogy az általános bizonyítási szabályok ezt követelnék meg –, hanem elegendő ezt állítania, és az adatkezelőnek kell bebizonyítania, hogy az adatkezelést jogszerűen végzi.

Változtak a bírósági hatásköri szabályok. Újdonság, hogy az érintett pernyertessége érdekében a perbe a Hatóság is beavatkozhat.

A bíróság az adatkezelőt a tájékoztatás megadására, az adat helyesbítésére, zárolására illetve törlésére, az automatizált adatfeldolgozással hozott döntés megsemmisítésére, az érintett tiltakozási jogának figyelembevételére; valamint az adatátvevő által kért adat kiadására kötelezheti.

A bíróság elrendelheti ítéletének nyilvánosságra hozatalát oly módon, hogy az adatkezelő és az általa elkövetett jogsértés beazonosítható legyen.

Kártérítés [Avtv. 23. §]

Az érintett kérheti a jogellenes adatkezeléssel (ideértve az adatbiztonsági intézkedések elmulasztását is) összefüggésben felmerült kárának megtérítését az adatkezelőtől. Az általa igénybe vett adatfeldolgozó károkozásáért is az adatkezelő tartozik felelősséggel.

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság [Avtv. 38-71. §§]

Az adatvédelmi biztosi intézményt autonóm államigazgatási szervként a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság váltja fel. A független Hatóság elnökét a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki 9 évre.

A Hatóság jogállására, feladatkörére, szervezetére vonatkozó szabályozásra jelen írásunk nem tér ki. Kizárólag az adatkezelők számára fontos eljárásait ismertetjük.

A Hatóság vizsgálata [Avtv. 52-55. §§]

A Hatóság vizsgálata alapvetően egy ombudsmani eljáráshoz hasonlít, amelynek során nem kell alkalmazni a közigazgatási hatósági eljárás szabályait.

A Hatóságnál bárki vizsgálatot kezdeményezhet, akár a jogsérelem bekövetkezését követően, akár ha csak annak veszélye fennáll. A Hatósághoz tett bejelentése miatt senkit nem érhet hátrány, a bejelentő anonim maradhat az eljárás során. A Hatóság eljárása ingyenes.

A panaszos választhat, hogy a Hatósághoz vagy bírósághoz fordul, azonban folyamatban lévő vagy már lezárult bírósági eljárás – és még néhány, a törvényben részletezett körülmény – esetén a Hatóság nem folytathat le vizsgálatot.

A Hatóság képviselője a vizsgálata során minden adatot, iratot megismerhet, az adatkezelés helyszínéül szolgáló helyiségbe beléphet, felvilágosítást kérhet. A kérések teljesítésére a Hatóság határidőt állapít meg.

A törvény a Hatóság számára is határidőt határoz meg. A bejelentéstől számított két hónapon belül a Hatóság dönteni kényszerül. Döntéséről értesíti a bejelentőt. Amennyiben a bejelentést megalapozatlannak tartja, lezárja az eljárását. Megalapozottság esetén adatvédelmi hatósági eljárást indít, vagy a következőkben ismertetett intézkedést tesz.

A Hatóság ombudsmani típusú eszközei [Avtv. 56-59. §§]

A Hatóság az adatkezelőt a korábbi biztosi gyakorlathoz hasonlóan a jogsérelem orvoslására, illetve a jogsérelem veszélyének megszüntetésére szólíthatja fel, illetve ajánlással élhet a felügyeleti szerve felé. A Hatóság jogszabály, illetve közjogi szervezetszabályozó eszköz módosítását, hatályon kívül helyezését vagy épp megalkotását is javasolhatja. A Hatóság tehát nem csak a már bekövetkezett jogsértés esetén szankcionál, hanem preventív célból is intézkedhet.

Az adatkezelő a felszólítás kapcsán megtett intézkedéséről, esetleges egyet nem értéséről és indokairól 30 napon belül írásban tájékoztatja a Hatóságot.

Ha a Hatóság intézkedése nem vezetett eredményre, adatvédelmi hatósági eljárást indíthat. Ha az eljárás ugyan eredménytelen volt, de a Hatóság nem indít hatósági eljárást, a lefolytatott

vizsgálatról jelentést készíthet, amelyet nyilvánosságra is hozhat. A jelentés tartalmazza a vizsgálat során feltárt tényeket és az ezeken alapuló megállapításokat, továbbá a Hatóság következtetéseit. A Hatóság e jelentése nem támadható meg.

Adatvédelmi hatósági eljárás [Avtv. 60. §]

Amennyiben a Hatóság az ombudsmani eszközök alkalmazását kevésnek tartja, vagy ezen eszközök alkalmazása nem volt eredményes, adatvédelmi hatósági eljárást indíthat.

A Hatóság nem mérlegelhet, hanem köteles megindítani a hatósági eljárást – akár az előzetes vizsgálati eljárás nélkül is –, ha a jogellenes adatkezelés személyek széles körét érinti, különleges adatokat érint, vagy nagy érdeksérelmet, kárveszélyt idézhet elő.

Szankciók az adatvédelmi hatósági eljárásban

Az adatvédelmi hatósági eljárásban hozott határozatában a Hatóság a következő döntéseket hozhatja:

- elrendelheti a valóságnak nem megfelelő személyes adat helyesbítését;
- elrendelheti a jogellenesen kezelt személyes adatok zárolását, törlését vagy megsemmisítését;
- megtilthatja a személyes adatok jogellenes kezelését vagy feldolgozását;
- megtilthatja a személyes adatok külföldre továbbítását;
- elrendelheti az érintett tájékoztatását, ha azt az adatkezelő jogellenesen tagadta meg; valamint
- 100.000 Ft-tól 10.000.000 Ft-ig terjedő bírságot szabhat ki.

A Hatóság elrendelheti határozatának nyilvánosságra hozatalát, ha ezt szükségesnek tartja. A nyilvánosságra hozott határozatban az adatkezelő adatai nem kerülnek anonimizálásra, így bárki tudomást szerezhet a cég jogsértő tevékenységéről.

A törvény szövege megtalálható a http://ppos.hu/jogszabalyok_linkek/ címen.

Kelt: Dunakeszin, 2011. augusztus 2-án.

Dr. Kulcsár Zoltán

Privacy Policy Online Services

2120 Dunakeszi, Szabadka u. 26.

Mobil: 06.20.444.3999

Telefon: 06.27.633.147

Honlap: <http://ppos.hu>

Blog: <http://adatvedelmiszakerto.hu>

Közösség: www.facebook.com/adatvedelem

E-mail: kulcsar.zoltan@ppos.hu